

Što ne mogu ministarstva, mogu županije,

Solarni kolektori Prošle godine u poticanje gradnje uloženo je oko tri milijuna kuna, a takvom investicijom državni proračun bez ikakv

TIJANA SAVIĆ*

Jedna od najvećih prepreka većem korištenju obnovljivih izvora energije na području Hrvatske je nepostojanje financijskih poticaja za korištenje takvih oblika energije.

Iako u svijetu pitanje upotrebe obnovljivih izvora energije i samim time povećavanje energetske učinkovitosti postaje sve aktualnija tema, u Hrvatskoj projekti tog tipa još nisu dovoljno prepoznati i malo ili nikako financijski poticani na nacionalnoj razini. Vrijedna promjena dogodila se 2009. kada

su tri županije na području sjeverozapadne Hrvatske (Karlovačka, Krapinsko-zagorska i Zagrebačka) pokrenule projekte poticanja ugradnje solarnih kolektora kod fizičkih osoba pod nazivom "I ja mogu imati solarne kolektore!". Uzimajući u obzir sve veću potrebu za očuvanjem okoliša i upotrebom obnovljivih izvora energije, ovaj projekt, potaknut rastućim cijenama fosilnih goriva te samim time interesom za korištenje sunčane energije za pripremu potrošne tople vode, predstavlja važan korak u postizanju ciljeva ostvarenja udjela korištenja obnovljivih izvora energije.

Budući da nema poticaja ovakvog tipa na nacionalnoj razini, a kako bi na što bolji način potaknuli građane na upotrebu sunčane energije, regionalne samouprave i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost odlučili su sufinancirati ugradnju solarnih kolektora u iznosu od 40%, odnosno do

maksimalnog iznosa od 12.000 kuna po kućanstvu.

Uspješni projekti

U 2009. je preko tog projekta ugrađeno 66 solarnih kolektora u Karlovačkoj, 48 u Zagrebačkoj te 20 solarnih kolektora u Krapinsko-zagorskoj županiji. Važno je napomenuti da je to prvi uspješan primjer poticanja korištenja obnovljivih izvora energije kod fizičkih osoba u Hrvatskoj uopće, ali i da je ugradnjom tih solarnih kolektora ostvarena godišnja energetska ušteda od 371.260 kWh.

Isto tako na ovom primjeru može se jasno pokazati prava vrijednost obnovljivih izvora energije kao razvojne i antirecesijske aktivnosti. Za ilustraciju, ugrađeno 100 kolektora (a samo 2009. ugrađeno ih je više od toga) uključuje investiciju od 3.000.000 kuna od čega oko 40% otpada na prodaju i instalaciju, a 60% na proizvodnju,

OSIM
POTICANJA
UGRADNJE
SOLARNIH
KOLEKTORA
POTICAT ĆE SE
I UGRADNJA
DRUGIH
SUSTAVA

Gradovi i građani

Ulaganja ostvaruje znatnu dobit

odnosno uvoz opreme. Takvom investicijom državni proračun bez ikakvog ulaganja ostvaruje prihod od PDV-a od 560.000 kuna, prihod od porez na dobit od još 160.000 kuna, dok županije ostvaruju prihod od poreza i prireza na dohodak od minimalno oko 30.000 kuna.

Novi natječaji

Uvidjevši uspješnost projekta, županije su i za 2010. predvidjele raspisivanje novih natječaja u kojima bi se sufinancirala ugradnja 60 solarnih kolektora u Karlovačkoj, 50 solarnih kolektora u Zagrebačkoj i 100 solarnih kolektora u Krapinsko-zagorskoj županiji. Osim poticanja ugradnje solarnih kolektora Karlovačka županija planira poticati ugradnju fotonaponskih sustava za proizvodnju električne energije, geotermalnih dizalica topline i vjetrogeneratorskih sustava, dok Krapinsko-zagorska županija planira poticati

ugradnju geotermalnih dizalica topline te kotlovskih sustava na pelete. Treba reći da će i ove natječaje provoditi Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske. Rezultati proizašli iz projekta bili su poticaj i drugim županijama izvan sjeverozapadne Hrvatske da pokrenu svoje projekte. Tako se u Primorsko-goranskoj županiji sufinancira ugradnja 70 solarnih kolektora, a u gradu Zadru ugradnja 40 solarnih kolektora.

Važnost kampanja ovakvog tipa prepoznala je Europska unija pa je cijeli projekt uključen u kampanju Sustainable Europe, koja promovira i podržava projekte kojima je cilj podizati razinu svijesti građana o učinkovitom korištenju energije te upotrebi obnovljivih izvora energije.

*autorica je stručna suradnica i voditeljica skupova Regionalne energetske agencije sjeverozapadne Hrvatske